

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

W KLESZCZOWIE

***Liceum Ogólnokształcące
Technikum Nowoczesnych Technologii***

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

ETYKA

***Realizowany przez nauczyciela etyki:
Mgr Ewę Szczepaniak-Sieradzką***

Etyka

Przedmiotowe zasady oceniania i wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Cele:

1. Rozwijanie wrażliwości moralnej.
2. Kształtowanie rozpoznawania wartości moralnych oraz zdolności odróżniania dobra od zła.
3. Dokonywanie trafnej oceny moralnej podejmowanych działań w życiu osobistym, w grupie, szkole, społeczności lokalnej.
4. Przyjmowanie odpowiedzialności za słowa i czyny.
5. Podjęcie samokontroli i pracy nad sobą.

Zadania:

1. Uświadamianie istotnego znaczenia zasad i wartości moralnych w rozwoju osobowym człowieka, w kształtowaniu wzajemnych stosunków między ludźmi oraz w życiu publicznym.
2. Kształtowanie rozumienia własnej indywidualności i chronienia osobowej tożsamości przed zagubieniem w kulturze masowej.
3. Uświadamianie znaczenia samokontroli i konieczności pracy nad sobą dla osobowego rozwoju.
4. Pomoc w kształtowaniu więzi z rodziną, ojczyzną i kulturą na gruncie przyjmowanych wartości.
5. Pomoc w kształtowaniu relacji z otoczeniem opartych na właściwej hierarchii wartości. Tworzenie warunków do refleksji nad przykładami naruszania norm i wartości demokratycznych w życiu publicznym.

Treści nauczania

1. Etyka a pozostałe dyscypliny filozoficzne i nauki szczegółowe. Moralność, etos, prawo, obyczaje i styl życia.
2. Ogólno filozoficzne założenia etyki. Kwestie metaetyczne. Etyki religijne i świeckie.
3. Teorie i szkoły etyczne. Koncepcje etyczne w nurcie filozofii klasycznej.
4. Człowiek jako osoba i jego działanie. Etyczna analiza aktywności ludzkiej. Motywy podejmowanych decyzji.
5. Cel i sens ludzkiej egzystencji. Hierarchie celów. Szczęście w życiu ludzkim. Rozwój moralny i duchowy człowieka jako osoby. Rola oddziaływań wychowawczych.
6. Dobro moralne i wartości moralne. Hierarchia wartości. Wartości autoteliczne i instrumentalne. Konflikt wartości. Wartości wybierane i realizowane.
7. Prawo moralne, imperatyw moralny, w tym prawo naturalne. Dekalog jako podstawa życia moralnego. Problem relatywizmu moralnego i sposoby jego przewyżczenia. Nienaruszalne prawa istoty ludzkiej.
8. Wymiar moralny życia człowieka. Zdolność rozpoznawania wartości i powszechne dążenie do dobra. Świadomość moralna. Rola sumienia w prawidłowym rozwoju wewnętrznym. Sądy i oceny moralne. Przykłady patologii w zakresie świadomości moralnej. Problem manipulacji. Obecność dobra i zła we współczesnej kulturze.
9. Sprawności moralne. Samowychowanie.
10. Przykłady współczesnych przejawów kryzysu moralnego i dylematów w zakresie wyborów moralnych oraz sposoby ich rozwiązywania na gruncie etyki chrześcijańskiej oraz innych koncepcji etycznych.
11. Moralne aspekty pracy i różnych dziedzin życia publicznego. Etyki zawodowe. Przykłady kodeksów etycznych. Korupcja jako negatywne zjawisko naruszające kodeksy etyczne.

Zagadnienie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju. Moralny wymiar stosunku człowieka do świata przyrody.

12. Etyczny wymiar życia szkolnego. Umiejętność życia z innymi i dla innych. Uczciwość. Problem "ściągnięcia". Wartości szczególnie cenione w życiu szkolnym.

Osiągnięcia

1. Znajomość podstawowych pojęć i koncepcji etycznych.
2. Umiejętność dokonywania etycznej analizy i oceny działań i decyzji własnych i innych.
3. Znajomość podstawowych zasad i wartości etycznych w najważniejszych dziedzinach życia publicznego.
4. Umiejętność dokonywania wyborów moralnych i podejmowania decyzji w świetle wartości moralnych i tworzenia hierarchii wartości.
5. Umiejętność lepszego poznania siebie i rozwijania własnej tożsamości

Ocenie podlegać będą:

1. Wiadomości z poszczególnych działów etyki oraz historii etyki.
2. Umiejętność krytycznej analizy tekstu z zakresu etyki.
3. Wypowiedzi na lekcjach.
4. Samodzielne prace ucznia (prezentacje, referaty, inne)

I Wymagania związane ze znajomością wiadomości z poszczególnych działów etyki oraz historii etyki.

Sposób sprawdzenia stopnia opanowania materiału: **praca pisemna, odpowiedź ustna**

Aby uzyskać określoną ocenę uczeń powinien:

- dopuszczający:

1. rozpoznawać podstawowe terminy z zakresu etyki;
2. umieścić określone poglądy etyczne w obrębie konkretnego kierunku;
3. określić autorstwo przerabianych tekstów;
4. wskazać problem etyczny we wskazanym fragmencie tekstu;

- dostateczny

1. rozpoznać nazwisko autora na podstawie fragmentu tekstu;
2. zaprezentować problematykę najważniejszych tekstów etycznych;
3. omówić najważniejsze problemy etyczne;

- dobry

1. przedstawić dotyczące etyki poglądy wskazanego filozofa;
2. zanalizować problematykę wskazanego tekstu etycznego;
3. rozpoznać kierunki w etyce na podstawie krótkiej informacji;

- bardzo dobry

1. określić problematykę etyczną w nieomawianym tekście;
2. porównać poszczególne kierunki etyczne;
3. wskazać kontynuację wybranego problemu w kolejnych epokach;

- celujący

1. wykazać się znajomością tekstów nieobjętych programem;
2. wskazać kontekst literacki i kulturowy wybranych tekstów i kierunków etycznych;
3. uczestniczyć w konkursach lub w Olimpiadzie Filozoficznej

II Wymagania związane z umiejętnością krytycznej analizy tekstu z zakresu etyki.

Sposób sprawdzenia stopnia opanowania umiejętności: **analiza tekstu.**

Aby uzyskać kreśloną ocenę uczeń winien potrafić:

- dopuszczający

1. rozumieć podstawowe pojęcia występujące w tekście;
2. umieścić tekst w określonej orientacji etycznej;
3. dokonać interpretacji na poziomie dosłownym;
4. odróżnić informacje od opinii;

- dostateczny

1. dokonać porównania wskazanych problemów;
2. wskazać kluczowe terminy tekstu;
3. hierarchizować informacje;
4. syntetycznie przedstawić główny problem tekstu;

- dobry

1. odczytać metaforyczne znaczenie tekstu;
2. polemizować z poglądami autora;
3. formułować wyniki krytycznej analizy tekstu;

- bardzo dobry

1. ocenić logiczną poprawność tekstu;
2. określić konsekwencje wynikające ze stanowiska przedstawionego w tekście;

- celujący

1. wykazać się oryginalnością i wnikliwością sądów;
2. porównać stanowisko zawarte w tekście z poglądami innych etyków;

III Istnieje możliwość uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny kwalifikacyjnej.

Ocena może być podwyższona w przypadku:

1. zaliczenia na ocenę pozytywną wszystkich prac klasowych w pierwszym terminie;
2. zaliczenia na ocenę wyższą sprawdzianu wiadomości i umiejętności;
3. aktywnego i rzeczowego udziału w lekcjach;

Ocena może być podwyższona nie więcej niż o jeden stopień.

IV Dla klasyfikacji śródrocznej i końcowo rocznej ustala się następujące kryteria:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uczestniczy w różnych konkursach filozoficznych (w tym w Olimpiadzie Filozoficznej) i osiąga w nich sukcesy. Uczeń ten uzupełnia swoją wiedzę na temat etyki o dodatkowe lektury. Angażuje się w podejmowane na lekcjach dyskusje i dociekliwie rozstrzyga omawiane problemy natury etycznej.

Ocenę bardzo dobrą uzyskuje uczeń, który aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, chętnie wypowiada swoje zdanie na temat poruszanych zagadnień. Ponadto przyswoił podawaną na zajęciach wiedzę w stopniu bardzo dobrym i potrafi ją twórczo wykorzystywać na potrzeby analizy konkretnych problemów etycznych. Bierze także udział w olimpiadach i konkursach filozoficznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który ma pewne braki w wiedzy, ale jego postawa i zaangażowanie na lekcjach są znaczące. Chętnie bierze on udział w dyskusjach i podejmuje próby rozstrzygania problemów etycznych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który fragmentarycznie opanował omawiany materiał. Nie wykazuje ponadto aktywności na lekcji, a w dyskusjach uczestniczy tylko na wyraźne polecenie nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który tylko biernie uczestniczy w zajęciach. Nie opanował on wystarczająco omawianych zagadnień, a wypowiedzanie się na temat problemów etycznych sprawia mu znaczne trudności.

Ocenę niedostateczną należy wystawić uczniowi, który nie wykazuje żadnego zainteresowania omawianymi na zajęciach zagadnieniami oraz nie opanował w stopniu elementarnym wiedzy przedmiotowej.